

สรุปผลการประชุม

คณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการโคเด็กซ์สาขากระบวนการตรวจสอบและออกใบรับรองสินค้าอาหารนำเข้าและส่งออก
Codex Committee on Food Import and Export Inspection and Certification Systems: CCFICS

Physical Working Group

ระหว่างวันที่ ๒๘ – ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑

ณ เมือง Edinburgh สหราชอาณาจักรเกาะบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ

๑. มีประเทศสมาชิก Codex เข้าร่วมประชุมจำนวน ๑๙ ประเทศ รวมถึงผู้แทนจาก OIE, FAO และ Codex Secretariat โดยมี Ms.Fran Freeman จากประเทศออสเตรเลีย ทำหน้าที่ประธานการประชุม

๒. ที่ประชุมพิจารณาร่างมาตรฐานจำนวน ๒ เรื่องและมีความเห็นในประเด็นต่างๆ ดังนี้

๒.๑ แนวทางการยอมรับความเท่าเทียมทั้งระบบ (system equivalence) ของระบบควบคุมอาหารของประเทศ (National Food Control Systems: NFCSSs)

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบ ดังนี้

๑) ให้ปรับปรุงวัตถุประสงค์และขอบข่ายของเอกสารให้ชัดเจน โดยจะใช้เอกสารนี้เป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ (Competent Authorities) ในการยอมรับความเท่าเทียมของระบบควบคุมอาหารของประเทศทั้งระบบ ครอบคลุมขั้นตอนการประเมิน การยอมรับความเท่าเทียม และการรักษาไว้ (maintenance) ซึ่งความเท่าเทียมของ NFCSSs ทั้งหมดหรือบางส่วนที่เกี่ยวข้อง (in whole or relevant part) ของประเทศผู้ส่งออกและประเทศผู้นำเข้า ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสุขภาพของผู้บริโภคและความเป็นธรรมทางการค้า

๒) ให้เพิ่มเติมเรื่องการจัดทำเอกสารเกี่ยวกับผลการประเมินที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจ (Decision criteria) รวมถึงการจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการผลตัดสินใจที่เป็นส่วนหนึ่งของการยอมรับความเท่าเทียมภายใต้หัวข้อ Documentation Principle

๓) ในกระบวนการยอมรับความเท่าเทียมขั้นตอนการพิจารณาเบื้องต้นเกี่ยวกับประสบการณ์ ความรู้ และความเชื่อมั่น ให้เพิ่มเติมประเด็นเรื่องประวัติของการเป็นไปตามหรือไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของประเทศผู้นำเข้า และในขั้นตอนการประเมินและการตัดสินใจ ให้เพิ่มเติมประเด็นเรื่องการประเมิน ณ สถานประกอบการ หากจำเป็น

ประเด็นที่ยังไม่สามารถหาข้อสรุปต้องนำไปพิจารณาในการประชุม CCFICS ครั้งที่ ๒๔ มีดังนี้

๑) ชื่อมาตรฐาน เนื่องจากข้อจำกัดในระยะเวลา โดยยังคงใช้ชื่อของร่างมาตรฐานเป็น “Guidelines on recognition and maintenance of system equivalence of National Food Control Systems (NFCSSs)”

๒) สถานะของมาตรฐานว่าจะประกาศเป็นมาตรฐานฉบับใหม่ หรือเป็นเอกสารแนบท้ายมาตรฐานฉบับใดฉบับหนึ่งที่ประกาศใช้แล้ว ทั้งนี้ สมาชิกหลายประเทศสนับสนุนให้ประกาศเป็นมาตรฐานฉบับใหม่

๓) นิยามคำว่า National Food Control Systems (NFCSSs)

๒.๒ แนวทางการใช้ระบบการรับประกันโดยบุคคลที่สาม (Third Party Assurance: TPA Programmes)

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบ ดังนี้

๑) ให้ใช้ชื่อเอกสารเป็น “Guidance on the Assessment and Use of Third-Party Assurance Programmes [to Inform] [by] National Food Control System”

๒) ให้ขอบข่ายของเอกสารนี้ครอบคลุมการใช้ระบบการรับประกันโดยบุคคลที่สาม (Third Party Assurance: TPA Programmes) ที่สอดคล้องกับระบบการควบคุมอาหารของประเทศ (National Food Control System: NFCS) เพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้บริโภคที่เกี่ยวกับความปลอดภัยอาหารและความเป็นธรรมทางการค้า โดยเอกสารนี้จะไม่ใช่กับระบบการตรวจสอบรับรองอย่างเป็นทางการของหน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยรับรองที่ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภาครัฐ รวมถึงไม่ใช่กับมาตรฐานเอกชนที่จัดทำขึ้นภายใต้ข้อตกลงระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย

๓) กำหนดนิยามคำว่า “TPA Standard” แทนคำว่า “Standard” และให้เพิ่มนิยามคำว่า “Third Party Assurance Owners”

๔) ปรับปรุงข้อความในข้อย่อ b ภายใต้หัวข้อคุณสมบัติสำคัญของ TPA ตามข้อเสนอของประเทศไทย โดยระบุให้ชัดเจนว่า กรณีที่บุคคลที่สาม (Third Party) เป็นเจ้าของมาตรฐาน การตรวจสอบรับรองจะต้องแยกส่วนและเป็นอิสระจากผู้ซื้อและผู้ขาย

๕) ปรับปรุงบทบาทหน้าที่และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องในส่วนของหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ผู้ประกอบการ และเจ้าของ TPA (TPA Owners) ให้ถูกต้องและสมบูรณ์ โดยในส่วนของ TPA Owners ให้เพิ่มเติมบทบาทหน้าที่ในการใช้ประโยชน์มาตรฐานของประเทศหรือมาตรฐานระหว่างประเทศ ในการตรวจสอบรับรอง นอกเหนือจากการกำหนดมาตรฐาน ตามข้อเสนอของประเทศไทย

๖) ในหัวข้อหลักเกณฑ์การประเมินความน่าเชื่อถือของ TPA Programmes ข้อย่อยเรื่องกระบวนการกำหนดมาตรฐาน ให้เพิ่มมาตรฐานระหว่างประเทศอื่นๆที่เกี่ยวข้องนอกเหนือจากมาตรฐาน Codex ที่สามารถนำมาใช้ในการพิจารณาความสอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนด นอกจากนี้ ในส่วนหัวข้อย่อยเรื่องการแลกเปลี่ยนข้อมูล ให้เพิ่มประเด็นเรื่องการรักษาความปลอดภัยกรณีเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (e-form)

นอกจากนี้ เห็นชอบให้ประเทศแกนนำในการยกร่างมาตรฐานพิจารณาเพิ่มเติม Principle เกี่ยวกับ TPA แบบสมัครใจ (voluntary) รวมถึงเพิ่มเติมข้อกำหนดเกี่ยวกับการอุทธรณ์ ร้องเรียน ภายใต้หัวข้อคุณสมบัติสำคัญของ TPA เพื่อพิจารณาในการประชุม CCFICS ครั้งที่ ๒๔ ต่อไป